

11. mars 1944.

K R I G S O V E R S I K T.

Den milde vinter har ikke skapt så gunstige operasjonsforhold på østfronten som russerne kanskje hadde håpet på. Bare kortere perioder har frosten vært tilstrekkelig til å gjøre de store myrstrekninger på nord- og midtfronten egnet for større operasjoner. Det er grunn til å tro at disse klimatiske forhold har nødvendiggjort en viss endring av den russiske vinterfelttogsplan for midtfronten og i noen grad har sinket operasjonene på sørfronten så von Manstein hittil - riktignok på bekostning av 10-15 innesluttete divisjoner ved Kanjev og Nikopol - har kunnet avverge den store katastrofe som truet hans armeer i Dnjeprbuen. Tross de mindre gunstige vær- og føreforhold har imidlertid det russiske vinterfelttog bragt viktige resultater på alle tre hovedfrontavsnitt. Nu som tidligere har den russiske taktikk med stadig vekslning av tyngdepunktene i offensiven vist seg meget effektiv, sikkert også økonomisk, idet russerne fullt ut har kunnet dra fordel av tyskeres største svakhet, - deres mangel på reserver. I Hvite-Russland holder emu stort sett den tyske front, omenn sterkt truet, men i nord og sør står russerne foran virkeliggjørelsen av sine første store mål: befrielsen av Balticum og Ukraina.

På det nordlige frontavsnitt fortsetter den russiske offensiv med usvekket kraft. Etter at tyskerne ble tvunget til å oppgi nøkkelstillingen Staraja Russa syd for Ilmensjøen og Cholm lenger syd, er fronten presset omlag 150 km. lenger vestover og går i det øyeblikk dette skrives omtrent rettlinjet fra Narva, langs Peipussjøens østbredd over Pskov mot Nevel. Begge nøkkelstillingene Narva og Pskov er imidlertid sterkt truet. Faller disse byer, ligger veien åpen til Estland med mulighet for vidtrekkende militære og politiske konsekvenser, ikke bare for Finland, men for hele Østersjøområdet og den skandinaviske halvøy. Tar russerne Pskov, vil det også kunne få følger lenger syd ved Nevel og Vitebsk og skape grunnlag for et omfattende angrep mot Riga, 250 km. lenger vest, som er russernes fjernere mål i dette avsnitt.

Siden forrige oversikt er også midtfronten trukket inn i den russiske vinteroffensiv. Et plutselig temperaturfall skapte gunstige føreforhold som general Rokossovski utnyttet til et kraftig framstøt i retning av Bobruisk. 24.2 erobret russerne Rogatsjev, en av hjørnesteinene i den sterke tyske befestningslinje på centralfronten som avsluttes med Vitebsk i nord. Rokossovskis nærmeste mål er å komme opp i ryggen av og sprengte linjen Møgiljev-Orsja-Vitebsk, som et fjernere mål vinker hovedstaden i Hvite-Russland, Minsk.

På sørfronten har operasjonene en tid vært av mer beskjedne dimensjoner. Det er tydelig at føreforholdene p.g.a. den milde vinter volder store vanskeligheter. Alt taler imidlertid for at russerne treffer forberedelser for å utnytte den gunstige strategiske stilling i sør. Siden forrige oversikt har russerne gjennom erobringen av malmbyen Krivoj Rog tilføyet tyskerne et hardt militært og økonomisk slag. En regner at tyskerne trenger 500 000 tonn manganmalm årlig, halvparten av dette kvantum fikk de fra Krivoj Rog-Nikopol området. Mangan er uunnværlig for fremstilling av kvalitetsstål til pansergranater og verktøymaskiner. Tapet av Krivoj Rog vil derfor bli meget følelig for den tyske krigsindustri. - Den i forrige oversikt omtalte "sekk" ved Kanjev, der 8. tyske arme ble innesluttet, er forlengst likvidert. Der og i en mindre sekk ved Nikopol mistet tyskerne omkr. 100 000 mann og alt materiell for 10-15 divisjoner, noe som nødvendigvis må innvirke på den strategiske reserve - selv om tapene i og for seg ikke behøver å bety en katastrofe for den tyske sørfront som etter allierte beregninger holdes av 75 divisjoner, derav 8-10 panserdivisjoner. Alt taler imidlertid for at det ikke kan vare så lenge før von Manstein må trekke sine armeer tilbake til Buglinjen. Etter erobringen av jernbaneknutepunktet

Sjepetovka har Vatutin et ypperlig utgangspunkt for videre framstøt mot sydvest. Nettopp som dette skrives meldes at Vatutin har innledet en ny stor offensiv i dette avsnitt. Russerne har brutt de tyske linjer på bred front og nådd sitt første operative mål idet den viktige jernbanen Odessa-Lwow er brutt i 30 km.s lengde. Derved er von Mansteins armeer i Dnjeprbuen kommet i en prekær stilling. Russerne som nu står foran Tarnopol truer med å rulle opp den neste tyske forsvarslinje ved Bug. Lykkes dette, kan det få vidtrekkende både militære og politiske konsekvenser.

Italiafronten. Umiddelbart etter at general Clark hadde gjort landgang ved Nettuno ble det i denne oversikt antydnet at det nyopprettede brohode ville føre til en radikal endring i Italiafelttogets forløp. Det lar seg ikke nekte at alle forventninger i den retning hittil er blitt skuffet. Vi vet ikke hvilke mål anglo-amerikanerne stillet seg ved landstigningen, men alt taler for at hensikten var å rulle opp den sønnforliggende front ved truslen mot de tyske forbindelseslinjer. Dette mål har de foreløpig ikke nådd. Ved dristig strategi og stor taktisk dyktighet lyktes det v. Kesselring å holde fronten i syd og samtidig vinne kappløpet om troppekonsentrasjonen ved Nettuno. Derved har han i første omgang forpurret den anglo-amerikanske plan, men derimot er det ikke lyktes ham å gjennomføre den annen del av den oppgave som var stillet ham, nemlig å knuse det allierte brohode, - tiltross for at Hitler 3 ganger skal ha gitt ordre til det, siste gang med frist innen utgangen av februar. Selv om man medgir at resultatet av landstigningen ved Nettuno ikke har svart til forventningene, skal man ikke undervurdere dens betydning. Brohodet binder i øyeblikket ikke mindre enn 11 divisjoner - 150 000 mann - og denne 14. armé skal være rikere utstyrt med materiell enn noen annen tysk armé. Alt tyder på at Hitler her har sett en chance til å bedre sin noe medtatte prestisje, - det er heller ikke tvil om at Italiafelttoget som helhet har svekket Vestmaktene prestisje i sydøst Europa - , men på lengre sikt vil den Hitlerske prestisjestrategi vise seg skjebnesvanger. I den engelske og amerikanske presse har misnøyen ofte vært temmelig høylydt p.g.a. det langsomme tempo i Italia. En skal imidlertid ikke glemme at etter at vestmaktene nu har sikret seg tilstrekkelig store baser for sine fortsatte Middelhavsoperasjoner, er deres primære mål å binde så sterke fiendtlige styrker som mulig, terrengvinning kommer i annen rekke.

Luftkrigen øker stadig i intensitet og i februar nådde bombeangrepene på Tyskland et omfang som aldri før. I uken fra 20. til 27. pågikk et kontinuerlig angrep med 1000 angloamerikanske fly stadig over Tyskland. Bare i løpet av 36 timer slapp 6000 fly ned 8000 tonn bomber, mens tyskerne under alle sine angrep på London i 1940-41 slapp ned tilsammen 7500 tonn, - i løpet av 11 måneder! Angrepene har i det siste vesentlig vært rettet mot flyindustrien eller fabrikker av betydning for flyproduksjonen: Junkerfabrikkene i Leipzig, Daimler-Benz og Boschflymotorfabrikker og Norma kulelagerfabrikk i Stuttgart, kulelagerfabrikkene i Schweinfurt, Messerschmidt- og rakettkanolfabrikkene i Braunschweig, samt Messerschmidtfabrikkene i Regensburg, Augsburg, Furth, Gotha og Bernberg. En regner at den tyske flyproduksjon som før jul da jagerflyproduksjonen fikk fortrinsrett fremfor all annen krigsproduksjon, var oppe i over 2500 fly i måneden nu er redusert til omkring det halve. Til sammenligning kan nevnes at England og Dominions nu produserer over 4000 fly i måneden, Russland 3500 og USA 11000. Med slike produksjonstall lyder det ikke urimelig når Churchill uttaler at omfanget av de allierte luftangrep i frentiden vil overgå alt man har sett og tenkt.

Stillingen i vinterfelttogets siste fase er da den at russerne har omfattende operasjoner igang på alle 3 hovedfrontavsnitt, i nord med Estland, Lettland og Østersjøkysten som fjernere mål, på centralfronten for

Å sprengte den sterke festningslinjen fra Vitebsk sydover og på sørfronten for å tvinge v. Mansteins armeer tilbake over Bug. Imens hamrer de allierte fly uopphørlig løs på den tyske krigsindustri og binder store jagerstyrker i vest, - to momenter som sikkert har hatt sin store betydning for den vellykte gjennomføring av de russiske offensiver. Det er ikke sannsynlig at russerne under vinterfelttoget kan nå ovennevnte mål, men alt tyder på at de vil tilkjempe seg strategisk gunstige stillinger for et vår- eller sommerfelttog. Med utsikt til at klima- og føreforhold i løpet av de nærmeste uker vil legge en foreløpig demper på operasjonene i øst, er det liten grunn til å regne med at en alliert invasjon av større omfang er nær forestående. Kvintessensen ved koalisjonsstrategien er nettopp samtidigheten i operasjonene. Først til sommeren vil forholdene ligge gunstig tilrette for samtidige operasjoner på alle de krigsskueplasser som da kan tenkes å bli aktuelle. Til den tid vil også det allierte bombefly etter alt å dømme ha redusert motstandskraften i "festningen Europa" ganske betraktelig.

Churchills tale.

22. februar gjorde Churchill i Underhuset rede for krigssituasjonen. Han nevnte til å begynne med at han aldri hadde sagt at krigen i Europa ville slutte i 1944, men han hadde heller ikke påstått det motsatte. Imidlertid sitter Hitler stadig ved makten og nazistene og generalene har bestemt seg for å henge sammen.

Den anglo-amerikanske bombing av Tyskland holder 3 mill. tyskere beskjeftiget og den har tvunget tyskerne til å overføre 4/5 av jagerflystyrken til hjemmefrontens beskyttelse.

Fra 1. januar 1943 til nu har britiske stridskrefter senket 316 handelsskip på 835 000 tonn. Siden krigens begynnelse har RAF mistet vel 10 000 fly og henved 50 000 flygere er drept eller savnet.

Flyoffensiven mot Tyskland er den grunnvoll planene for invasjonen hviler på. Angrepenes omfang og styrke kommer til langt å overgå det man hittil har sett eller tenkt. Vi antar å gjøre krigsproduksjonen umulig i 118 tyske byer og fabrikkcentrer. Gjengjællelsen fra fienden har hittil vært begrenset, men vi må vente at den øker. Det er ingen tvil om at tyskerne på franskekysten forbereder nye angrepsmidler mot vårt land, enten ved fly uten fører eller rakettfly. Hver gang været er gunstig retter vi slag mot alt som tyder på slike tiltak.

Den engelske flyproduksjon overstiger langt tyskernes, den russiske produksjon er omtrent like stor og USA's alene er 2-3 ganger større enn den tyske.

Om landstigningen ved Nettuno uttalte Churchill at Hitler har dirigert forsterkninger fra Frankrike og Jugoslavia under et energisk forsøk på å knuse brohodet, uten at dette er lyktes. Fra alminnelig strategisk synspunkt er Hitlers beslutning om å sette inn 18 divisjoner i Syd-Italia og gjøre Italia til en stor 2. front ikke uvelkommen for de allierte.

Senere i sin tale hyldet Churchill marskalk Tito og hans partisaner hvis innsats England støtter med all den makt som hensynet til andre forpliktelser gjør mulig. - Videre forsikret Churchill at intet av det som ble vunnet ved konferansene i Moskva og Teheran senere var gått tapt. De tre store allierte er absolutt enige i sin aksjon mot den felles fiende og mener at et stort felt for vennskapelig samarbeide ligger foran dem når Hitlertyranniet er knust. - Under omtalen av Polen nevnte Churchill at Stalin i Teheran hadde forsikret ham om at han ønsket å opprette et sterkt og uavhengig Polen. Churchill minnet i den forbindelse om at England aldri hadde garantert noen bestemt grenselinje. Den polske okkupasjon av Vilna i 1920 var således aldri godkjent av England og det britiske standpunkt av 1919 kom til uttrykk i d.s.k. Curzonlinje (som Stalin har antydnet som grunnlag for grenserguleringen). Churchill håpet at de forhandlinger han og Mr. Eden hadde ført ville lede til en

overenskomst og forståelse mellom polakker og russer. Jeg synes ikke det russiske krav på garantier i spørsmålet om landets vestre grenser går ut over det som er rett og rimelig.

Churchill sluttet slik: Det var en sak fremfor alle andre vi var enige om i Teheran, det var å angripe og tilintetgjøre fienden tillands, tilsjøss og i luften med hele vår styrke den kommende vår og sommer. Til denne oppgave må vi vie oss hver dag påny. Oppgaven er tung, arbeidet langvarig og prøvelsene blir svære, men la oss alle søke å gjøre vårt beste, vår plikt. Seiren er kanskje ikke så langt borte. -

vVv

Slutt med skrytet.

Søndag 27 februar talte redaktør Øksnevad i London Kringkasting til den norske hjemmefront. Han tok sitt utgangspunkt i Churchills siste tale hvor denne advarte det engelske folk mot å tro at seiren var vunnet hvis ikke hver enkelt gjorde sitt ytterste til siste stund. Dette gjelder også oss alle, hvadenten man er tannlege eller kjøpmann, lege eller advokat. Det er nok så at kjøpmann og tannleger har prestert de mest åpenbare av hjemmefrontens mange nederlag i det siste år. Men i det åpenbare ligger også hele forskjellen. Vår skam er ikke mindre fordi om den hittil har vært noenlunde skjult.

Ved cirkulære av 7 januar 1944 utba Justisdepartementet seg oppgave fra advokater og sakførere om hvilken juridisk utdannet hjelp de hadde på sine kontorer. Cirkulæret var undertegnet av "justisråd" Kåre Larsen og byråsjef R. Breien, henholdsvis Riisnæs' høyre og venstre hånd. Og formålet kunne ikke være annet enn å skaffe en oppgave over unge jurister som kunne beordres til de mange ledige blokerte stillinger. Det oste NS av hele cirkulæret. Men hva ble resultatet? 160 av Oslos advokater - deriblant mange "gode navn" - har besvart departementets forespørsel og etter de stikkprøver vi har tatt er resultatet ennå verre utenfor Oslo.

Når en næringsdrivende tar et tillitsverv i en av de nye NS-organisasjoner eller betaler sin kontingent, så hører vi ofte, svært ofte, at hans advokat har rådet ham til det.

Når foreldrene ved en skole faller lærerne i ryggen, så får vi høre at en advokat har ledet forhandlinger og anbefalt forsiktighet.

Det klages over at man ikke får Advokat-Nytt. Men man vil ikke ha det i posten eller ved bud, for det kunne jo være en provokasjon. Og man vil ikke hjelpe med distribusjonen, for det medfører jo en risiko.

Nei, innstillingen er ikke noe å skryte av.

Den norske hjemmefronten hadde sin heroiske tid i 1942. Da gikk lærerne til kamp, ungdomstjenesten ble knekket, Kirken frigjorde seg fra den nazistiske stat, Quislings riksting ble kvalt osv. Men hva er siden skjedd?

Der fins en liten gjeng av menn og kvinner som daglig setter liv, helse og frihet inn. Takket være dem har vi fått nyheter, folk er hjulpet ut av landet og der er ydet mange tjenester som ikke kan omtales nu. Men resten av folket gjør ingenting.

Jo, forresten, rett skal være rett. De står jo i kø for å komme på borgervakt, og i disse dager har arbeidsgivere, store som små, vært travelt og tjenstvillig beskjeftiget med å skrive oppgaver til arbeidsformidlingen for at deres arbeidere og funksjonærer kan bli utskrevet til tysk arbeidsinnsats eller til det som verre er.

Av de okkuperte nasjoner er Norge den som i øyeblikket gjør den minst icynefallende innsats i den felles kamp. Fra Hellas, Jugoslavia og Frankrike til Polen og Danmark kjempes og saboteres der mot den felles fiende. Disse nasjoner mener nemlig at friheten er en innsats verd. Vi klager bare over at det går smått i Italia og at invasjonen ikke kommer. Nu må de andre sannelig skynne seg å vinne krigen så vi kan få fred og ro og kaffe.

Denne situasjon er til skade for vårt land og for oss. Vår posisjon blant de allierte synker. "Krigen og Arbeiderklassen", det store russiske tidsskrift klager over oss. Og hvor skal vi hente kraft til å ta fatt på fremtidens vanskeligheter når vi ikke en gang nu vil sette noe inn?

Det er ikke vår sak å endre signalene for vår kamp. Men kommer parolen om aktiv motstand, så skal vi arbeide for den med glede og befrielse i våre hjerter.

Inntil da ber vi så inntrengende vi kan alle om iallfall å vise den passive motstand som ennå er parolen for vår kamp. Glem ikke at vi er i krig og at en krig må koste ofre hvis den skal vinnes. Husk det sent og tidlig kvadenten det spørres om våre egne handlinger eller de råd vi skal gi andre. Hva det gjelder er at vi er besjelet av kampånden, alltid på vakt mot forsøkene på å nazifisere oss, forsøkene på å få oss til å tjene fiendens formål, det være NS eller tyskerne. Er ånden den rette og samvittigheten våken, er der i virkeligheten ingen av oss som ikke med seg selv vet hva som er rett i enhver situasjon av betydning. Vi må kunne se det store i det små, Norge fremfor geschäften eller be-hageligheten.

Det må nu være slutt på skrytet om den norske hjemmefront. Be-drifter utført av andre for to år siden er ikke til å hvile på.

Istedet vil vi be om litt mere beskjedenhet, litt mere civil-courage, litt mindre tjenstvillighet overfor dagens makthavere.

vVv

Tysklands utsugning av de okkuperte land.

Det hurtig økende tempo i de tyske krigsomkostninger kommer ikke bare til uttrykk i en raskt stigende statsgjeld, men også i en voldsom skjerpelse av kravene til de okkuperte land. Frankrikes utlegg for de tyske okkupasjonstropper er i 1943 øket til 214 milliarder franc mot 124 i 1942. Dessuten må den franske stat dekke et underskudd i den tysk-franske clearing på 62 milliarder franc, mot 33 milliarder året før. Av de beregnede statsutgifter på 420 milliarder går således 276 milliarder franc til utbetalinger for tysk regning, dvs. vel 25 milliarder kr. på et eneste år. Da de franske statsinntekter beregnes til 120 milliarder franc, må utbetalingene til tyskerne skaffes ved lån med den følge at statsgjelden i august 1943 nådde den astronomiske høyde av 1231 milliarder franc. --- Også i Danmark forseres den tyske utplyndring sterkt i det siste. Det kommer til uttrykk i den danske nasjonalbanks fordringer på Tyskland som nu er oppe i 407 millioner, mot bare 7,4 mill. før okkupasjonen. Bare siden unntagelsestilstanden i august er fordringene steget med 650 millioner. --- For Norges vedkommende beløper okkupasjonsutgiftene seg til over 8000 millioner kr. i kontanter. Hertil kommer beslaglagt offentlig og privat eiendom m.m.m. ---

Til sammenligning kan anføres at den skadeerstating de 70 millioner tyskere ble pålagt etter forrige krig ifølge d.s.k. Youngplan beløp seg til 110 milliarder mark fordelt over 59 år, eller omkring 2000 millioner kr. om året, dvs. langt mindre enn okkupasjonen koster det norske folk or. år.

vVv

Menighetsfakultetet stenges.

Departementet har beordret Menighetsfakultetet stengt fra 10 mars. De studenter som ønsker det oppfordres til å delta i det hurtigkursus til utdanning av prester som Departementet økter å sette igang. Kursusdeltakerne vil få samme rettigheter som teologisk embedseksamen og praktisk teologisk eksamen gir. Kirkedepartementet forsøker på alle måter å skaffe surrogatprester.

vVv

Vær våken!

I forbindelse med kirkestriden vil vi sette fingeren på det sørgelige faktum at i enkelte menigheter viser folk en noe slapp holdning. I Petrus menighet i Oslo har således surrogat-"presten" Harald Fosse fått hele 14 konfirmanter - de fleste barn hvis foreldre vil gå for å være gode jøssinger. Denslags må ikke forekomme. Når prestene har tatt kampen opp for å verge våre barn og vår ungdom mot nazismen i alle dens åpenbaringsformer, så burde sannelig gode nordmenn vise sin takknemlighet ved å slutt opp om prestene. Det hører ingensteds hjemme at de frivillig sender sine barn til naziprestene. I Petrus menighet står således både pastor Ringdal og pastor Kavlie-Borge på kirkefrontens side. Det uverdige forhold i Petrus må snarest opphøre!

vVv

Bort fra arbeid for fienden!

Inhøst begynte tyskerne å bygge en flyplass like ved Rygge st., sør for Moss. De tok omkring 6000 mål verdifull jord og skog. Hangarene bygges kloss opp i Rygge kirke. Tre store bondegårder er revet med fjøs og låve, andre er tatt av tyskerne til innkvartering. Før jul arbeidet det 500 tvangsutskrevne på plassen. Etter jul kom bare omkring 250 tilbake. For å hindre at disse skulle stikke av tok tyskerne deres rasjoneringskort. Resultatet var at nye 150 rømte så for tiden arbeider det bare 100 mann.

vVv

Arrestasjoner.

Fire stortingsmenn fra Nord-Møre er nettopp blitt arrestert av Gestapo i Kristiansund og bragt til Trondheim. Det er Ulrik Olsen, Oksvik av arbeiderpartiet, Romundstad av bondepartiet og Robert Sæther av venstre. Likesom i Oslo, er det de siste uker også foretatt mange arrestasjoner i Kristiansand, Arendal og andre Sørlandsbyer.

vVv

Hirdmarinen.

Under den første mønstring viste det seg at denne bare besto av 15 mann. I journalistenes reportasje het det at disse ville bli fordelt på Østlandet, Vestlandet og Nordland.

vVv

David Andersens sølvvarefabrikk i Trondhjemsveien, i nærheten av Vanføreanstalten, er nå tatt av tyskerne til fremstilling av flydeler. Fabrikken skulle rømmes på et par timer og folkene ved fabrikkene ble sendt på arbeidstjeneste. Maskinene må lagres.

vVv

Drept på jernbanevakt.

For en tid siden ble en ung cand.jur., Hans Jordhøj, som er ansatt i Riksrevisjonen, overkjørt under jernbanevakt og drept på stedet. Fredag 11/2 skulle kjøpmann Helgebostad fra Slependen kl. 7 om morgenen forlate jernbanevakten like ved Billingstad st. Han gikk ved siden av sporet og ble tatt av toget og kastet nedover skråningen. Han fikk meget alvorlige skader.

vVv

Quisling panserbil!

Forleden kom der to panserbiler til Oslo med båt fra Tyskland. Den ene var til Quisling, en gave fra Hitler. Han vet jo hva som skal til når man er populær. Frontglasset er splintfritt, flere centimeter tykt.

vVv

Tyskerne lager arkiver i fjellene rundt om i byen og omegnen. I fjellet under Blindern studentterhjem sprenges der til Todt, i Holmenkollbakken til Luftwaffe o.s.v. Statens arkiver har fått ordre om å flytte ut av byen.

vVv

Lederen av borgervaktkontoret i Oslo, "politiløytnant" Flognfelt, er en ytterst utekkelig ung mann. Han har svoret dyrt og hellig på at ikke en jøssing i hele Oslo skal slippe vakt uansett hvor livsviktig hans arbeide er. Og etter aksjonen mot den fri presse i Oslo forlyster han sitt personale med å fortelle at nu har NS hånd over hele det illegale avisapparat og kan begynne utsendelsen av "illegale" aviser med passende innhold i nær fremtid.

vVv

Finn Halvorsens nye mesterstykke "Høienhall" gikk 6-7 ganger og der var bortsatt fra premieren da der var innkalt NS-folk, bare 8-10 tilhørere pr. forestilling.

vVv

70 gårdsbruk midt i Stjørdalen skal raseres, bl.a. for å gi plass til en reserveflyplass. På de fleste andre bruk har tyskerne lagt beslag på bygningene til innkvartering. Videre er hele sletten mellom Hell og Stjørdalen stasjoner beslaglagt. Over halvparten av bygdens dyrkede jord beregnes å være tatt av tyskerne.

Skoler i hønsehus. På Jæren som overalt ellers i landet har tyskerne lagt beslag på skolene. Da omlag 90% av hønsebestanden er slagtet ned, er mange hønsehus innredet til skolelokaler.

Tyskernes rekvirering av Telemarks fylkessykehus har hittil kostet fylket over 600 000 kr. til innredning av provisorisk sykehus på Sæve landbrukshøgskole.

Studentersamfundets scene i Trondheim skal bygges om til nazistisk varierte med den beryktede "Smukke-Jacob" Tønder som direktør.

Tyskerne forlanger ny metallinnsamling i Norge. Det er særlig messinggitrer, kobberbeslag, messingskilter o.l. de er på jakt etter. Askebegre skal også tas med.

41 fiskeutsalg i Trondheim er nylig stengt som ledd i den "nasjonale" arbeidsmobilisering.

En svær tankgrav på 3-4 km. graver tyskerne nu mellom Gogsjø og Mokallen ved Sandefjord. Ute i Sandefjordsfjorden fortsetter utbyggingen av de svære befestninger.

Haugesundsåten "Anne Sofie", 5100 tonn, er sunket utenfor Haugesund etter grunnstøtning med påfølgende eksplosjon. Skipet var tungt lastet.

vVv

Slagskipet "Gneisenau", 26500 tonn, desarmeres. Flyfotos av "Gneisenau" (søsterskip til "Scharnhorst") på Gdynias havn viser at skipet er så medtatt etter flyangrepene at de store kanoner er fjernet. Tyskerne har tydeligvis oppgitt å få det i kampdyktig stand.

vVv

Tvangsutskrivning av ytterligere 300 000 franske arbeidere forlanger tyskerne nu av Laval.

vVv

Tonnasjetapet var i 1943 bare 40% av 1942. Halvparten av tapet falt på de 3 første måneder av året, en fjerdedel på siste halvår.

vVv

Våre høyfjellshoteller.

Lillehammer høyfjellshotell har helt siden 1940 vært bebodd av tyskerne. Næra høyfjellshotell benyttes som rekonvalesenthjem for kvinnelige funksjonærer i Reichskommissariat. Gausdal har NS tatt. Winge turisthotell ved Tretten og Solhøgda turisthotell ved Lillehammer er rekonvalesenthjem for SS-polititropper. Neramo turisthotell er en slags skole for hirdjenter og Fefor høyfjellshotell har vært rekonvalesenthjem for overlevende offiserer i Division Engelbrecht som ble sterkt redusert på nordfronten.

vVv

"FELLESNYTTEN foran EGENNYTTEN."

Fru Quisling har i et magasin i Oslo bestilt 36 aftenkjoler, hvorav de 2 med skinn. Den ene skinnbesetning koster 30 000 kr. Videre har hun bestilt 40 dusin silkestrømper og like mange dusin undertøy.

Forrederen rittmester Gæst, tidligere sjef for "legionen", er anmeldt av prispolitiet for å ha nektet å etterkomme pålegg om levering av korn fra sin gård ved Lillestrøm.

Kongul Berg fra Tromsø, en av de store NS-pampene som er blitt millioner på fiskeeksport til tyskerne, har kostet henved en halv million på restaureringen av sin gård Aker ved Hamar. Mens skikkelige bønder ikke får en planke eller en sekk cement, får Berg begge deler i vognlaster. Berg er også god venn av "ministrene" Frøtheim og Hagelin, noe som bl.a. resulterte i 3 vognlaster kunstgjøssel til våronna i fjor.

Gustav Østby, en av de store svartebørshaiene på Elverum, er betrodde tillitsmann i det "statsberende" parti. Før krigen ble han dømt til fengsel og større inndragning for smugling av platinarever til Sverige.

"Fylkesakeromisjef" Rolf Hedlund, leder av NSH i Agder, er arrestert for underslag av 10 000 kr. fra godtroende bidragsydere.

Stornasisten, postfullnektig Olaf Jacobsen, begikk for kort tid siden sitt 4. underslag. Det resulterte i forflytning til et mindre posthus.

Dette viser hvordan NS-programmet praktiseres, fra fru Quisling like ned til de mest obskure forbrytere i partiet. Eksemplene kunne forfleres til kjedsommelighet. Slik er NS.

Mot denne bakgrunn kan det være av interesse å citere hva "fylkesførereren" for Oslo og Akershus Holm (født Abrahamsen) uttaler til Aftenposten 4.3. d.å. om det "statsberende" parti:

"Partiet og dets åndsretning skal være garantien for at staten blir ledet etter de prinsipper som den nye tid innebarer. Det vil si det samme som at partiet innen administrasjonen, innen forvaltningen, ja i det hele tatt vil få en avgjørende innflytelse på så å si alle livets områder. Vi plikter med andre ord å sette folk med vårt livssyn og vår innstilling inn i alle nøkkelstillinger.----"

I sannhet uhyggelige perspektiver, men heldigvis er det meget gode utsikter til at vi snart skal bli kvitt både det "statsberende" partiet og dets "åndsretning" og dermed den retts- og lovløshet, den vold og tvang, den vilkårlighet og korrupsjon, den motbydelige humbug og løgn som karakteriserer den s.k. "nye tid".

vVv